

[Arbejdsministeren.]

punkt være rimeligt at tage konkret standpunkt til de mange enkeltheder; redegørelsen indeholder, men jeg skal dog på regeringens vegne angive en grundholdning over for en række af de mest centrale problemstillinger.

Det er tydeligt, at vi i de kommende mange år kommer til at leve med et stramt arbejdsmarked. Det er ikke bekæmpelse af arbejdsløshed, men den bedst mulige anvendelse af arbejdskraften, der er vort hovedproblem.

Den stedfindende forkortelse af arbejdstiden er således ikke just særlig hensigtsmæssig ud fra et økonomisk synspunkt, specielt ikke i de nærmeste år, hvor det bratte omsving i vor økonomi skal forberedes og gennemføres.

Den i perspektivredøgørelsen angivne vækst i antallet af offentligt ansatte, der overstiger den totale nettotilgang til arbejdsmarkedet, kan efter regeringens opfattelse ikke virkeliggøres. Allerede embedsmandsgruppen påpeger i sine kommentarer til de enkelte udgiftsområder, at det er nødvendigt, at der foretages en neddæmpning.

Reguleringen af ansættelser i offentlig tjeneste, som er påbegyndt med indførelsen af personalelofter, bør derfor udbygges. Rationaliseringsarbejdet, ikke mindst inden for de stærkt personalekrævende institutioner inden for undervisning og uddannelse, social forsyng og sundhedsvæsen, må intensiveres. Man slipper imidlertid ikke uden om tillige at gå ind på en nyvurdering af standarden af de offentlige ydelser ud fra et personalebesparelsessynspunkt. Eksempelvis skal anføres, at den stærke stigning, der i de seneste 10 år er sket i antallet af undervisere i forhold til antallet af elever og studerende, og den kraftige stigning i antallet af plejepersonale i forhold til antallet af klienter i de sociale institutioner har haft sin pris i form af en kraftig opsvulmen af personaleforbruget og lange ekspektancelister af plejesøgende.

En bedring af den samfundsøkonomiske balance på længere sigt ville naturligvis kunne opnås, hvis det skulle lykkes at tilvejebringe en endnu kraftigere stigning i produktiviteten inden for erhvervslivet end den, perspektivredøgørelsen har forudsat. Allerede dette at fastholde den forudsatte årlige

produktivitetsstigning på $4\frac{3}{4}$ pct. pr. arbejdstime vil imidlertid kræve en betydelig indsats.

Det bør derfor ved udformningen af den offentlige udgiftspolitik være et vejledende synspunkt, om produktiviteten kan fremmes ved udbygningen og tilrettelæggelsen af den offentlige indsats. I denne forbindelse trænger forskningspolitikken, herunder samarbejdet mellem forskning og erhvervsliv, sig på.

Også en styrkelse af koordinationen mellem uddannelse og arbejdsmarked må nævnes i denne forbindelse. Perspektivredøgørelsen indeholder et tankevækkende afsnit om uddannelsessystemets tilpasning til arbejdsmarkedets behov og om uddannelsessystemets udformning med sigte på at medvirke til løsningen af vor tids sociale og uddannelsesmæssige ligestillingsproblemer.

Også trafikinvesteringerne må vurderes i relation til deres betydning for den samfundsøkonomiske produktivitet.

Et problem, der er specielt for den offentlige udgiftspolitik, er, at der savnes en konstant indikator for, hvor højt befolkningen egentlig værdsætter de offentlige ydelser. De stilles jo i almindelighed gratis til rådighed for befolkningen og finansieres af skatterne.

Det er nok en overvejelse værd, om man på enkelte områder kunne tilrettelægge forholdene sådan, at den enkelte betalte omkostningerne for de ydelser, han lægger beslag på. Det kunne være vejledende ved bestemmelsen af det omfang, hvori de pågældende ydelser stilles til rådighed for befolkningen.

På de fleste områder, der omfattes af den offentlige virksomhed, er en sådan politik imidlertid ikke gennemførlig. Princippet vil dog i højere grad, end tilfældet er det i dag, kunne praktiseres på trafikområdet, hvor man kan udforme takst- og afgiftspolitikken i overensstemmelse med det synspunkt, jeg har nævnt. Overvejelser herom er som bekendt iværksat.

Boligområdet repræsenterer et område på overgangen mellem den offentlige og den private sektor af samfundsøkonomien. Det må nok erkendes, at de særlige ordninger på boligmarkedet medfører forvriddinger i prisstruktur og ressourceanvendelse på dette vigtige samfundsområde.

Det er tydeligt, at boligmarkedet i disse